

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ :

- (α) Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κωστή Χατζηδάκη
(β) Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Νίκη Κεραμέως

Θέμα: Αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης για παιδιά που δεν είναι στη ζωή κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης αναγνώρισης.

Υπουργοί,

Με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 40 του ν.3996/2011, καθορίστηκαν οι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης, που μπορούν να ληφθούν υπόψη για συμπλήρωση των χρονικών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης ή την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, για τους ασφαλισμένους των πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 1.1.2011 και εφεξής, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010.

Στους χρόνους που αναγνωρίζονται κατόπιν εξαγοράς συμπεριλαμβάνεται και ο πλασματικός χρόνος για τα παιδιά, ανεξαρτήτως ημερομηνίας γέννησης τους.

Στη συνέχεια η Διοίκηση με την αριθ. 40/2012 ερμηνευτική εγκύκλιο του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ προέβλεψε ότι, το δικαίωμα αναγνώρισης υφίσταται μόνο για τα εν ζωή παιδιά ασφαλισμένων και δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση παιδιών μη ζώντων κατά την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης για αναγνώριση.

Εξάλλου, με τις διατάξεις της παρ. 15 του άρθρου 11 του Π.Δ. 169/2007, όπως ισχύει, δόθηκε σε όσους υπάγονται στη συνταξιοδοτική προστασία του πρώην Δημοσίου η δυνατότητα αναγνώρισης πλασματικού χρόνου παιδιών, τόσο για θεμελίωση όσο και για προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, είτε έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα έως 31.12.2010 (άρθρο 1 του ν. 4002/2011), είτε θεμελιώνουν από 1.01.2011 και εφεξής, εφόσον έχουν συμπληρώσει πραγματική 15ετή δημοσία υπηρεσία.

Αντίστοιχα, η Διοίκηση με την ερμηνευτική εγκύκλιο 13725/0092/26.01.2011 του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους έδωσε συμπληρωματικές οδηγίες για την αναγνώριση των πλασματικών χρόνων ασφάλισης του ν. 3865/2010 και κατά συνέπεια και για τον προαναφερθέντα πλασματικό χρόνο παιδιών. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εν λόγω ερμηνευτική εγκύκλιο, μεταξύ άλλων προϋποθέσεων, είναι η αναγνώριση να αφορά παιδιά που βρίσκονται εν ζωή.

Όπως γνωρίζετε, υπάρχουν περιπτώσεις γονέων που επιθυμούν να αναγνωρίσουν πλασματικό χρόνο, χωρίς όμως να βρίσκεται σήμερα στη ζωή το τέκνο τους ενώ κατά δημοσίευση του ως άνω νόμου ή ακόμη και κατά την έκδοση της εγκυκλίου ετύγχαναν εφαρμογής στον ασφαλιστικό τους βίο οι εν λόγω διατάξεις.

Είναι προφανές ότι με τη θέσπιση των κανονιστικών διατάξεων των άρθρων 39 και 40 του ν.3996/2011 και του άρθρου 11 του Π.Δ. 169/2007, εισάγεται μία ρύθμιση κατά «πλάσμα δικαίου», αφού «πλάσμα δικαίου υπάρχει όταν ο νόμος εναντίον της αλήθειας παραδέχεται ότι πραγματικόν τι γεγονός, εξομοιούται κατά την νομικήν ενέργειαν προς έτερον γεγονός, μολονότι δεν υφίστανται οι όροι αυτού» Μπαλής (Γεν Αρχ, 1961)

Ως γνωστόν η σημασία του «πλάσματος δικαίου» έγκειται στη διευκόλυνση του νομοθέτη, ο οποίος χωρίς να αναιρέσει την εμπειρική πραγματικότητα, την εκλαμβάνει ως εμπόδιο για την επιδιωκόμενη ρύθμιση, και δημιουργεί το «πλάσμα δικαίου», ώστε να την υπερβεί και να προβεί στην ρύθμιση σύμφωνα πλέον με την κατάσταση του πλάσματος.

Άρα το πλάσμα είναι ένα ιδιόρρυθμο μέσο αντίληψης της πραγματικότητας, μία ενσυνειδήτη αλλοίωσή της, προκειμένου να επιτευχθούν οι σκοποί του νόμου.

Και ως τέτοιο δεν μπορεί να εφαρμόζεται με διακρίσεις που δεν προβλέπονται στον ίδιο το Νόμο που το εισάγει και τους σκοπούς αυτού.

Στο πλαίσιο αυτό, τόσο οι διατάξεις του Ν.3996/2011 στα άρθρα 39 και 40 καθώς και στην αιτιολογική έκθεση αυτών, όσο και του Π.Δ. 169/2007, όπως ισχύει δεν κάνουν διάκριση μεταξύ ζώντων και μη τέκνων, στην κατά τα ανωτέρω κατά «πλάσμα δικαίου» αναγνώριση χρόνων ασφάλισης.

Η διάκριση εισάγεται, δυστυχώς, από τις ερμηνευτικές εγκυκλίους της Διοίκησης, οι οποίες στερούν ανατιολόγητα από μία κατηγορία συμπολιτών μας το δικαίωμα της αναγνώρισης ως συνταξιούχου του πλασματικού χρόνου παιδιού, στην περίπτωση που το τέκνο δεν είναι πλέον εν ζωή.

Και μάλιστα στερούνται ενός κατά «πλάσμα δικαίου» δικαιώματος χωρίς δική τους ευθύνη και χωρίς έρεισμα στο Νόμο.

Επειδή, είναι άδικο για τις περιπτώσεις των γονέων που αδόκητα απώλεσαν ένα μέλος της οικογένειάς τους να μην μπορούν να κάνουν χρήση των ευεργετικών ρυθμίσεων που εισάγουν οι διατάξεις των Νόμων.

Επειδή οι γονείς που βιώσαν και βιώνουν την αβάσταχτη απώλεια από τον αιφνίδιο θάνατο (ακόμη και) ανήλικου τέκνου τους νοιώθουν ότι «τιμωρούνται» από την «ψευδοερμηνεία» των εγκυκλίων της Διοίκησης.

Επειδή, αν ο νομοθέτης ήθελε η εν λόγω ρύθμιση να αφορά μόνο τους γονείς με τέκνα εν ζωή, θα το είχε ορίσει ρητά.

Επειδή σύμφωνα με τη συνταγματική αρχή της διάκρισης των λειτουργιών του Κράτους, η Διοίκηση δεν επιτρέπεται να εισάγει αυτοτελών κανόνες δικαίου.

Επειδή οι εγκύκλιοι δεν μπορούν να νομοθετούν αλλά θα πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Νόμου.

Επειδή η ερμηνευτική προσέγγιση των προαναφερόμενων εγκυκλίων προκαλεί αίσθηση ανασφάλειας δικαίου, ενώ έρχεται σε αντίθεση και με την αρχή της επιείκειας, που αποτελεί εκδήλωση της αρχής της χρηστής διοίκησης, σύμφωνα με την οποία στις διαφορές που έχουν ως αντικείμενο ζωτικής σημασίας αγαθά, όπως η συνταξιοδοτική παροχή, σε περίπτωση αμφιβολίας θα πρέπει να υιοθετείται η λιγότερο επαχθής ερμηνεία σε σχέση με τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα (σχετ. ΕΔΔΑ Moskal κατά Πολωνίας, απόφ. της 15.9.2009, ΣτΕ 5208/1983, 4339/1988).

Ερωτάσθε :

Προτίθεστε να θεσμοθετήσετε την δυνατότητα αναγνώρισης πλασματικού χρόνου για παιδιά που δεν είναι στη ζωή κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης αναγνώρισης από την/ τον ασφαλισμένη/ο που επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί; Αν ναι, με ποιο συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα; Αν όχι, γιατί γίνεται αυτή η διάκριση από τη Διοίκηση εις βάρος αυτής της κατηγορίας συμπολιτών μας;

Ο ερωτών Βουλευτής
Κωνσταντίνος Β. Κεφαλογιάννης